

2016-09-21

Punkt 12: Riktlinje för aktuariefunktionen

Förslag till beslut i styrelsen

att anta Riktlinje för aktuariefunktionen för försäkrings AB Göta Lejon

Ändringar finns markerade i dokumentet. Anpassningar har skett efter det nya regelverket.

FÖRSÄKRINGS AB GÖTA LEJON	Riktlinje för Aktuariefunktionen	Rättslig grund	
		Försäkringsrörelselagen, 2010:2043. Finansinspektionens allmänna råd och föreskrifter FFFS 2019:8+, FFFS 2014:7 och om styrning och kontroll av finansiella företag EIOPA-BoS-14/253, Riktlinjer för företagsstyrningssystem	
Dokumentnamn	Antagen datum	Löpnummer	Version
Riktlinje för Aktuariefunktionen	20 ~~16-09-21~~ ~~15-09-22~~	B680A00106	Version: 4 ~~5~~
Dokumenttyp	Publiceras	Dokumentansvarig	Operativt ansvarig
Riktlinjer	Intranätet	Styrelsen	Ansvarig för funktionen inom Försäkrings AB Göta Lejon

Bakgrund och syfte

För försäkringsföretag gäller Försäkringsrörelselag (2010:2043) om aktuariens uppgifter och ansvar. Denna riktlinje skall gälla fram tills lagstiftningen avseende Solvens II träder i kraft, men har anpassats utifrån direktivet och den Solvens II-utredning som gjorts avseende införandet av EU direktivet i svensk lagstiftning (SOU 2011:68).

För att skydda försäkringstagare och andra ersättningsberättigade behöver försäkringsbolag uppfylla både kvantitativa kapitalkrav och kvalitativa krav. Sistnämnda är ett krav som ställs i regelverket idag och men även i SOU 2011:68.

Syftet med denna riktlinje är att säkerställa att arbetet i aktuariefunktionen inom bolaget bedrivs på ett väl fungerande och effektivt sätt i enlighet med gällande regelverk samt med tydliga gränssnitt och väl fungerande samarbete gentemot verksamheten. Denna riktlinje, tillsammans med interna styrdokument, externa regelverk och författningar, reglerar aktuariefunktionens uppgifter, ansvar och befogenheter

~~SOU 2011:68 avseende införandet av Solvens II i svensk lagstiftning tydliggör att en funktion utgörs av en eller flera personer med befogenhet att utföra vissa fastställda uppgifter. Det står försäkringsbolaget fritt att bestämma hur funktionen praktiskt skall organiseras i företagets verksamhet.~~

~~Enligt Solvens II direktivet (artikel 50.1) följer att kommissionen ska anta genomförandeåtgärder för att ytterligare specificera bl.a. funktionen för aktuariefunktionen. Det är ansvarig för aktuariefunktionens skyldighet att bevaka och uppdatera denna riktlinje varefter dessa bestämmelser utvecklas och publicerats.~~

Omfattning och avgränsningar

Riktlinjen omfattar aktuariefunktionens övergripande ansvar och befogenheter samt rapporteringskrav. Riktlinjen behandlar även de lämplighetskrav som ställs på den som utför aktuariefunktionen.

Definitioner och terminologi

Aktuariefunktion

En eller flera personer (aktuarier) som har kunskaper och erfarenheter inom försäkrings- och finansmatematik på nivå som är lämplig utifrån arten, omfattningen och komplexiteten i de inneboende riskerna i verksamheten. Aktuarierna ska kunna styrka sina erfarenheter inom området enligt tillämpliga krav inom branschen. [Aktuariefunktionen utgör en av företagets fyra nyckelfunktioner.](#)

Serviceavtal

Fastställa regler och villkor för beställare och utförare.

Verksamheten

Bolagets samtliga operativa funktioner och medarbetare på alla nivåer som utför löpande arbetsuppgifter.

[Aktuariefunktionen](#)

Lämplighetskrav

Generellt

Ett försäkringsföretag ska tillse att den som ingår i företagets styrelse, är verkställande direktör eller annars utför uppgifter i en central funktion vid varje tidpunkt har de kvalifikationer, kunskaper och erfarenheter inom verksamhetsområdet som är tillräckliga för att kunna utöva en sund och ansvarsfull företagsstyrning, samt ett gott anseende och en god integritet.

Vad som sägs i första stycket gäller även för ersättare till sådan person som avses i nämnda stycke. Ett försäkringsföretag skall anmäla till Finansinspektionen om

1. förändring sker i den krets av personer som ingår i företagets styrelse, är dess verkställande direktör, svarar för en central funktion eller är ersättare till sådan person, och
2. en person som avses i första eller andra stycket har ersatts på grund av att personen inte längre uppfyller kraven i första stycket.

Ovanstående generella tillämpningar gäller även för aktuariefunktionen. Finansinspektionen ska informeras i samband med att ansvarig för aktuariefunktionen förändras, ~~och företaget ansvarar för att genomföra lämplighetsprövning av den/dessa personer vid nyanställning samt vid årlig kontroll eller tidigare om förhållanden ändras under anställningen.~~

Kompetens- och erfarenhetskrav

Aktuariefunktionen ska ha de befogenheter, resurser och de sakkunskaper som krävs samt tillgång till relevant information. Personer inom aktuariefunktionen ska besitta kvalifikation, kunskap och erfarenhet inom verksamhetsområdet. Dessa ska vara tillräckliga för att kunna utöva ett sunt och ansvarsfullt arbete, och ansvarig aktuarie ska ha relevant utbildning och erfarenhet.

Bolagets kompetens- och erfarenhetskrav:

- Akademisk utbildning
- Minst 5 års arbetslivserfarenhet från försäkring och även återförsäkring
- Kunskaper och ~~e~~Erfarenhet inom finansiell matematik
- Diplomerad av [Svenska Aktuarieföreningen, DSA](#), och godkänd av Finansinspektionen
- Goda kunskaper i det svenska språket för att förstå regelverket om försäkring

Krav avseende gott anseende och god integritet

Aktuariefunktionen ska ha ett gott anseende och god integritet. Detta innebär att ansvarig aktuarie inte får vara straffade, i konkurs eller ha återkommande betalningsproblem. Bolaget ska beakta personens rykte, integritet, yrkesskicklighet, omdöme och plikttrogenhet.

Bolagets krav avseende gott anseende:

- den ansvarige för aktuariefunktionen får ej vara dömd för brott
- den ansvarige för aktuariefunktionen får ej ha återkommande betalningsanmärkningar, och
- den ansvarige för aktuariefunktionen får ej befinna sig i konkurs.

Aktuariefunktionens ansvar och befogenheter

Aktuariefunktionen både utför och koordinerar löpande arbete och granskar det löpande arbetet. Det är viktigt att säkerställa att intressekonflikter inte uppstår mellan personer som genomför beräkning av tekniska avsättningar och personer som granskar resultaten. Därför ska oberoende granskning av beräkning ske av annan person än den som utfört beräkningen. Viktigt är att säkerställa dualitet och att personal som utför operativt arbete inte kontrollerar sitt eget arbete.

Aktuariefunktionen ansvarar för att:

- ~~Koordinera beräkningar av tekniska avsättningar samt även bedöma dessa beräkningar. Inom ramen för detta ansvar ligger åtminstone följande uppgifter:~~
  - o ~~Samordna och svara för kvaliteten i de försäkringstekniska beräkningarna och utredningarna.~~
  - o ~~Säkerställa lämpligheten av de metoder och de underliggande modeller som används samt av de antaganden som görs vid beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna~~
  - o ~~Utvärdera osäkerhet i estimaten~~
  - ~~Samma som punkt 2 ovan bedöma tillräcklighet och kvalitet i data som används vid beräkning av tekniska avsättningar och identifiera riskdrivande parametrar samt säkerställa att det finns tillräckligt med data för att utföra analyser.~~
  - ~~Jämföra bästa skattning med den faktiska utvecklingen samt bedöma om tidigare uppskattningar har visat sig tillräckliga och att erfarenheter från dessa bedömningar används, inklusive jämförelse mellan observerade värden och de antaganden som använts i beräkningen av tekniska avsättningar, för att dra slutsatser om riktigheten i använd data och metoder som används i estimeringen och därmed också slutsatser om premiens tillräcklighet.~~
  - ~~Utvärdera och uttala sig om riktlinje för tecknande av försäkring inklusive självrisknivåer~~

Formaterat: Indrag: Vänster: 0 cm, Första raden: 0 cm

Formaterat: Indrag: Vänster: 0,63 cm, Tabbstopp: 1,27 cm, Till vänster + Inte vid 2,54 cm

- Utvärdera och uttala sig om återförsäkringsprogrammets tillräcklighet och lämplighet vad gäller struktur och självbehåll
- Bidra till effektiv implementering av riskhanteringssystemet, speciellt med avseende på riskmodellering, så som:
  - Bidrag till ERSA:n
  - Riskreducerande åtgärder

I aktuariefunktionens uppgifter ska bland annat följande ingå:

- Identifiering av homogena riskgrupper för att möjliggöra adekvata reserv- och riskberäkningar;
- Kontroll att dataunderlaget som står till grund för de aktuariella beräkningarna har hög kvalitet, dvs. uppgifterna är korrekta, kompletta och relevanta;
- Samordning av beräkningarna av de försäkringstekniska avsättningarna, FTA, både för den finansiella rapporteringen (årsredovisningen) och för kapitalkravsberäkningsändamål genom att följa Bolagets Försäkringstekniska Riktlinjer och Försäkringstekniska Beräkningsunderlag;
- Uppskattning av osäkerheten i estimaten samt beräkning av lämpliga känslighetsanalyser;
- Jämförelse av estimaten med tidigare utfall;
- Beräkning av teckningsrisken, reservrisken och katastrofrisken enligt kraven för kapitalkravsberäkningen;
- Uttalande om Bolagets styrdokument över tecknande av försäkring och återförsäkringsarrangemang;
- Medverkan i Bolagets implementering av effektiv riskhantering samt i dess ERSA-process;
- Författning av årlig aktuarierapport som ska presenteras till ledning och styrelse.

Avgränsningar

Aktuariefunktionen ska granska policy för tecknande av försäkring samt återförsäkringsavtalen, men får fortfarande medverka i besluten rörande dessa.

Aktuariefunktionen kan inte vara ansvarig för utveckling av återförsäkringsarrangemang samt policy för tecknande av försäkring, då det är funktionens uppgift att granska detta.

Gränssnitt till andra funktioner

Enligt Solvens II-utredningen SOU 2011:68 framgår att aAktuariefunktionen ska bidra till företagets riskhanteringssystem. De båda funktionerna Aktuariefunktionen respektive riskhanteringsfunktionen ska ävenkänna till varandras arbete och utbyta expertis och erfarenhet.

← --- **Formaterat:** Indrag: Vänster: 0,63 cm, Tabbstopp: 1,27 cm, Till vänster + Inte vid 2,54 cm

← --- **Formaterat:** Indrag: Vänster: 0,63 cm, Tabbstopp: 1,27 cm, Till vänster + Inte vid 2,54 cm

Aktuariefunktionen ska bidra till riskmodelleringen som ligger till grund för beräkningar av solvenskapitalkravet, SCR och MCR. Dessa måste granskas av en oberoende part, det vill säga en person som inte har deltagit i beräkningen. I ERSA: n ska aktuariefunktionen bidra med en utvärdering av efterlevnaden av de krav som finns gällande de tekniska avsättningarna. Vidare ska funktionen bidra med en analys över avvikelser gällande företags riskprofil från de underliggande antagandena till beräkningen av solvenskapitalkravet SCR.

Rapportering

Rapportering från aktuariefunktionen till verkställande direktör och styrelse

Aktuariefunktionen ska rapportera direkt till verkställande direktör för eventuella åtgärder och löpande till styrelsen för kännedom. Enligt SOU 2011:68 framgår att aktuariefunktionen skall bistå styrelsen och på eget initiativ rapportera till den i frågor som rör metoder, beräkningar och bedömningar av

- a) de försäkringstekniska avsättningarna
- b) värderingen av försäkringsriskerna, och
- c) återförsäkringsskydd och andra riskreduceringstekniker.

Åtminstone årligen ska aktuariefunktionen ta fram skriftliga rapporter till verkställande direktör och styrelse. Rapporterna ska innehålla dokumentation om uppgifter som företags, tydligt uttala identifierade brister samt ge rekommendationer om hur dessa brister kan åtgärdas.

Identifierade brister ska dokumenteras och effekten av bristerna ska beskrivas. Möjliga brister kan finnas i datakvalité eller i modeller, men även i kunskap om till exempel beräkningar av avsättningar för nya produkter. Aktuariefunktion kan också föreslå lösningar för att rätta till bristerna.

Rapporten ska åtminstone innefatta beskrivningar av:

- De metoder som används för att säkerställa att de tekniska avsättningar är tillräckliga samt varför dessa metoder valdes
- De underliggande antagandena till beräkning av tekniska avsättningar och deras tillräcklighet samt en analys av osäkerheten i antagandena och omständigheter som kan leda till väsentlig avvikelse från avsättningar som gjorts
- Utförd granskning av data som använts för att beräkna de tekniska avsättningarna
- Skillnad i estimaten mellan år, om materiellt, samt förklaring till denna
- Bidraget till riskmodelleringen som legat till grund för beräkningen av kapitalkrav
- Slutsatserna av jämförelsen mellan bästa skattningar och faktiska utfall samt en förklaring till avvikelser
- Uttalande om övergripande policy för tecknande av försäkring och val av återförsäkring.

Aktuariefunktionen ska tillses med tillräcklig information för att kunna uppfylla de krav som ställs ~~enligt ansvarsområden listade i avsnitt 2.2.~~

Beredskap

Det ska upprättas och vidmakthållas en beredskapsplan för den aktuella verksamheten i syfte att om möjligt mildra effekterna av oförutsedda händelser. En ersättare (back-up) som kan ta över vid frånfall ska namnges.

Beslutsordning

Denna riktlinje fastställs av ~~verkställande direktör styrelsen~~ och träder i kraft dagen för beslut. Riktlinjen ska fastställas och godkännas minst en gång per år även om inga ändringar beslutas. Aktuariefunktionen ansvarar för att riktlinjen uppdateras, samt beaktar ~~kommande~~ instruktioner, riktlinjer och dokument för vägledning som utarbetas av EIOPA samt Finansinspektionen ~~inom ramen för framtagande och ikraftträdande av Solvens II.~~